

สรุปผลการประชุมระดมสมอง
ยุทธศาสตร์การพัฒนayangพาราไทยอย่างเป็นระบบ
วันศุกร์ที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2550 ณ ห้องประชุม สถาบันยุทธศาสตร์การค้า
ดำเนินรายการโดย **ผศ. ดร. ธนวรรณ พลวิชัย**

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

สถาบันยุทธศาสตร์การค้า

1. คุณดาลัด แก้วไพฑูรย์	ผู้อำนวยการ
2. คุณมนลลิตา แดงรัมย์โสภณ	เจ้าหน้าที่

หน่วยงานเอกชน

1. คุณอุทัย สอนหลักทรัพย์	ประธานสภาการยางแห่งประเทศไทย
2. คุณเอี่ยม หล่อเจริญเรือง	กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง สภาอุตสาหกรรมฯ
3. คุณทรงศักดิ์ ประจงจัด	นายกสมาคมยางพาราจังหวัดเลย
4. คุณผ่องเพ็ญ สัมมาพันธ์	อดีตผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
5. คุณสมศักดิ์ ถนอมวรสิน
คุณชัชพันธ์ ถนอมวรสิน (แทน)	อุปนายกสมาคมเครื่องจักรกลไทย
6. คุณปริวัฒน์ ฉิมฉวี	ฝ่ายประสานงานสมาคมเครื่องจักรกลไทย
7. คุณอดิษฐ์ แจ่มวัฒนพงษ์	สมาคมเครื่องจักรกลไทย
8. คุณแสง อุดมจารุณี	CEO บริษัท ร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ IRCO

หน่วยงานราชการ

1. คุณพชัย นามประเสริฐ	ผู้อำนวยการกองฟิลิกส์ กระทรวงวิทยาศาสตร์
2. คุณพนัส แพชนะ	นักวิชาการเกษตร 8 ว. ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี

รายชื่อผู้ไม่ได้เข้าร่วมประชุม

1. คุณนิพนธ์ วงษ์ตระหง่าน	สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. คุณเมธัสสิทธิ์ ลักคนทินวงศ์	สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. คุณวราภรณ์ ขจรไชยกูล	ผู้อำนวยการโครงการวิจัยแห่งชาติ: ยางพารา สกว.
4. คุณวรเทพ วงศาสุทธิกุล	นายกสมาคมน้ำยางชันไทย
5. คุณหลักชัย กิตติพล	นายกสมาคมยางพาราไทย
6. คุณประชัย กองวาริ	นายกสมาคมผู้ผลิตยางมือยางไทย
7. คุณวิทยา งานทวี	นายกสมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย
8. คุณจิรวัดน์ ตั้งกิจงามวงศ์	เลขาธิการ สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องเรือนไทย
9. คุณเพิก เลิศวังพง	ประธานชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย
10. ดร. กฤษณา สุชีวะ	รองผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ
11. คุณขุนศรี ทองย้อย	รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์เมล็ดพันธุ์ จำกัด
12. คุณอุบล เทวฤทธิ์	อดีตผู้อำนวยการองค์การสวนยาง

สรุปผลการประชุมระดมสมอง
ยุทธศาสตร์การพัฒนayangพาราไทยอย่างเป็นระบบ

ประเด็นที่ 1 อุปสรรคการทำงาน

1.1 ความไม่ชัดเจนในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงานแต่ละหน่วยไม่มีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนว่าหน่วยงานไหนรับผิดชอบอุตสาหกรรมต้นน้ำ หน่วยงานใดรับผิดชอบอุตสาหกรรมกลางน้ำ และหน่วยงานใดรับผิดชอบอุตสาหกรรมปลายน้ำ ยกตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503 มีการให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการเพาะปลูกและการกรีดยาง แต่ไม่ได้มีการพูดถึงเรื่องด้านการขายอย่างชัดเจน ซึ่งแม้จะขายไม่เป็นแต่ก็ยังขายอยู่

อย่างไรก็ตาม กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีหน้าที่ดูแลโดยทั่วไป ก็มีหน้าที่บางอย่างที่ยังขัดแย้งกับ สกย.อยู่ แย่งกันทำงาน

1.2 ความไม่ชัดเจนในนโยบาย

นโยบายการสนับสนุนของแต่ละหน่วยงานไม่ชัดเจนว่าจะไปในทิศทางไหน มีความขัดแย้งทางนโยบายในบางครั้ง และที่ผ่านมา ก็เน้นไปทางด้านการทำเกษตร แต่ในปัจจุบันควรมองไปที่ตลาดมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลจะต้องแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจนและต้องจัดสรรบุคลากรให้ตรงกับงาน โดยควรจะนำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มาแบ่งงานกันให้ชัดเจน เพื่อให้แนวนโยบายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น กระทรวงพาณิชย์ควรรับผิดชอบในด้านการตลาดหรือด้านการขาย ในขณะที่ สกย. ดูแลเรื่องการปลูกและกรีดยาง ส่วนกระทรวงเกษตรฯ ค่าขายไม่เป็นอย่างนี้เห็นได้จากการทำ Product Champion ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าไรนัก เป็นต้น

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ปี 50 เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดังนั้นภาคพ่อค้า เช่น หอการค้าไทย สามารถเข้ามามีส่วนร่วมตรงนี้ได้ เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลไม่ให้ความสนใจเกษตรกรเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีสภาเกษตรกร จึงไม่มีหน่วยงานผลักดัน ซึ่งถ้าระบบการทำงานดีและมีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การส่งเสริมองค์ความรู้ทั้งทางด้านการผลิตและเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร เพื่อช่วยในการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าอย่างได้

ประเด็นที่ 2 ราคายาง

ราคายางมีความผันผวนและไม่แน่นอน แม้กระทั่งในตลาดสิงคโปร์และญี่ปุ่น จากตัวเลขราคายางในตลาดญี่ปุ่น พบว่า ราคาเพิ่มขึ้นจาก 324.5 เยน ในวันที่ 13 มิถุนายน 2549 เป็น 185.5 เยน ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ในขณะที่ตลาดไทยเองราคายางก็ไต่ระดับขึ้นกว่าปีที่แล้วประมาณ 6 บาทกว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ผู้ผลิตและผู้ส่งออกไม่สามารถควบคุมต้นทุนได้

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผันผวนในราคายางมีหลายประการ ทั้งราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ย การเงิน การเมือง สภาพดินฟ้าอากาศ และปัจจัยที่สำคัญอีกประการคือ ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าในญี่ปุ่น และสิงคโปร์ และ Hedge Fund ซึ่งเป็นผู้กำหนดราคายางในตลาดโลก

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาลจะเข้ามาจัดการเพื่อให้ราคายางในตลาดโลกผันผวนน้อยลง

ปัจจุบันผู้ผลิตน้ำยางไม่มีบทบาทในการกำหนดราคายางในตลาดโลก ทำให้ไม่สามารถควบคุมความผันผวนของราคายางได้

ที่ประชุมเสนอให้รัฐบาลไทยดำเนินการสร้างร่วมมือกับกลุ่มผู้ผลิตยางหลักของโลก ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม ซึ่งเมื่อร่วมมือกันแล้วจะครอบคลุมปริมาณการผลิตยาง 80% ของโลก จะทำให้มีอำนาจในการควบคุมและกำหนดราคายางในตลาดโลกได้ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่ม OPEC ผู้ผลิตน้ำมัน ซึ่งมีผลผลิตรวมเพียง 40% ของโลก ในขณะที่ยังมีพลังงานอื่นมาทดแทนพลังงานน้ำมันได้ กลุ่ม OPEC ยังสามารถกำหนดราคาน้ำมันในตลาดโลกได้ ส่วนยางธรรมชาตินั้นยังไม่มีวัตถุดิบอื่นทดแทนได้ แม้กระทั่งยางสังเคราะห์ก็ตาม จึงเป็นเหตุผลที่เสริมให้ไทยสามารถควบคุมราคายางในตลาดโลกได้ หากมีความร่วมมือดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กลไกนี้รัฐไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะเห็นว่าราคายางอยู่ในเกณฑ์ดีแล้ว แต่ในความเป็นจริง ความผันผวนทางราคามีปัญหาอย่างมาก

2. การจัดตั้งกองทุนยาง

สืบเนื่องจากความผันผวนของราคายาง รัฐบาลควรจัดตั้งกองทุนยาง คล้าย ๆ กองทุนน้ำมัน เพื่อช่วยรักษาระดับราคา โดยอาจเก็บเป็นแบบอัตราก้าวหน้า ตามราคายาง เช่น 1% 5% หรือ 10% ซึ่งจะคล้าย ๆ กับการเก็บ Export Premium ภายใต้แนวคิดที่ว่า ถ้าราคาในประเทศต่ำกว่าราคาต่างประเทศ อุตสาหกรรมจะอยู่ได้ ทั้งนี้ อินโดนีเซีย เวียดนาม และมาเลเซีย จะต้องใช้ระบบดังกล่าวด้วย เพื่อให้เป็นระบบเดียวกัน

ที่ผ่านมากระทรวงพาณิชย์ เคยมีการเก็บ Export Premium กับสินค้าข้าว อย่างไรก็ตาม การเสนอให้เก็บเงินกองทุน จำต้องพิจารณาด้วยว่า จะต้องนำเสนอหน่วยงานใด และหน่วยงานใดจะเป็นหน่วยรับผิดชอบ ซึ่งคาดว่าจะน่าจะเป็นกระทรวงเกษตรฯ แต่คาดว่าจะต้องตั้งเป็นคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลากรจากหลายกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ 3 การส่งเสริมองค์ความรู้ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต

ปัจจุบัน ไทยดูเหมือนว่าจะมีปริมาณและประสิทธิภาพการผลิตที่ดีกว่าประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะ อินโดนีเซีย เนื่องจากไทยมีพื้นที่การเพาะปลูกน้อยกว่า (12 ล้านไร่ น้อยกว่าอินโดนีเซียที่มี 20 ล้านไร่) แต่สามารถกรีดยางได้มากกว่า 1 เท่า แต่ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งไปแล้ว พบว่า ที่ปริมาณยางของอินโดนีเซียน้อย เนื่องจากการปลูกไม่เป็นระบบ ความรู้ด้านวิชาการยังเข้าไปไม่ถึงเกษตรกร การกรีดยางไม่ได้กรีดยางทุกวันเช่นไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าคิดว่า ถ้าในอนาคตอินโดนีเซียได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ และมีวิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้น จะส่งผลต่อไทยอย่างไร แม้ว่าตลาดโลกยังมีความต้องการยางอยู่ในปริมาณมาก Demand มากกว่า Supply ก็ตาม ทั้งนี้ International Rubber Study Group (IRSG) มีการคาดการณ์ว่าในปี 2015-2020 อินโดนีเซียจะก้าวขึ้นมาเป็นประเทศที่ปลูกยางมากที่สุดแทนไทย ซึ่งจะทำให้การแข่งขันในตลาดโลกยิ่งสูงขึ้น ดังนั้น จะแก้ปัญหาอย่างไร

อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านการผลิตของไทยที่สำคัญมี 2 ประการคือ

- ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

การกรีดยาง เป็นงานที่ต้องใช้ Skilled Labour ซึ่งมีผลต่อปริมาณน้ำยางที่จะได้ รวมถึงมูลค่าต้นยาง ถ้ากรีดยางไม่ดีก็จะได้น้ำยางน้อย และต้นยางเสียหายทำให้มูลค่าต้นยางเมื่อโคนต่ำ โดยปัจจุบันปัญหาสำคัญคือ

การขาดแคลนแรงงานกรีดยาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอีสาน เนื่องจากแรงงานภาคเกษตรหันไปทำงานอย่างอื่นแทน ในขณะที่แรงงานที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำ ทำให้ต้องจ้างแรงงานพม่าเข้ามากรีดยาง ซึ่งไม่ได้ให้ความใส่ใจและระมัดระวังในการกรีดยางเท่าที่ควร ที่ผ่านมามีการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น วิธีการปลูก การพัฒนาพันธุ์ ยังมีค่อนข้างน้อย แม้ว่าจะมีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล ซึ่งสามารถเป็นเครื่องมือสำหรับการกระจายความรู้หรืองานวิจัยในด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิชาการเกษตร โดยผู้นำชุมชนจะเป็นผู้นำข้อมูลจากที่ศูนย์มาถ่ายทอดให้ลูกบ้าน แต่ ณ ตอนนี้งบประมาณที่ได้รับยังไม่มีความชัดเจน

- **ปัญหาด้านพื้นที่**

เนื่องจากการเพิ่มปริมาณผลผลิตสามารถทำได้ โดยการขยายพื้นที่ แต่ปัญหาสำคัญคือ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน แม้ว่าจะรัฐจะได้จัดทำโครงการปลูกยาง 1 ล้านไร่ในแถบภาคเหนือและอีสาน แต่กว่าจะรู้ผลก็อีกประมาณ 5 ปี และไม่มีแนวโน้มว่าจะประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การขยายพื้นที่เพาะปลูกยางจึงมีข้อจำกัด ดังนั้น การเพิ่ม Productivity จึงเป็นแนวทางสำหรับการเพิ่มผลผลิตของไทยในอนาคต

แม้ว่าไทยจะมีองค์ความรู้และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร รวมทั้งแผนการเพิ่มปริมาณการใช้ยางและผลิตภัณฑ์ยางของปี พ.ศ. 2550-2554 แต่อุปสรรคของการพัฒนาอุตสาหกรรมยางที่สำคัญคือ ไทยยังขาดข้อมูลด้านสถิติที่ดี ทั้งตัวเลขการเพาะปลูกที่แท้จริง ปริมาณน้ำยางส่งออก รวมถึงปริมาณการลักลอบส่งออกด้วย นอกจากนี้ องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ก็ยังไม่แพร่หลายออกไปสู่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรไม่ใส่ใจและเข้าใจถึงการกรีดยางเท่าที่ควร ส่งผลเสียต่อต้นยางและปริมาณน้ำยาง เช่น เกษตรกรกรีดยางในขณะที่ต้นยางยังไม่โตเต็มที่ ทำให้เกิดปัญหาต้นยางแคระแกร็น คุณภาพยางไม่ได้มาตรฐานและไม่สม่ำเสมอ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

รัฐควรส่งเสริมองค์ความรู้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยลดปัญหาแรงงาน และข้อจำกัดด้านพื้นที่ โดยการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่ม Productivity แทน

การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่ม Productivity จะช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยจ้างแรงงานและใช้พื้นที่เท่าเดิม ดังกรณีของประเทศมาเลเซียที่ใช้เทคโนโลยีให้น้ำยางไหลได้นาน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำยาง

ประเด็นที่ 4 การส่งเสริมการใช้ฮอร์โมนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สืบเนื่องจากการส่งเสริมใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยาง การใช้ฮอร์โมนเร่งน้ำยางถือเป็นเทคโนโลยีที่สามารถช่วยเกษตรกรในการเพิ่มปริมาณน้ำยาง ลดเวลาการกรีดยางได้ โดยกรมวิชาการเกษตร ได้มีการผลิตฮอร์โมนดังกล่าวออกมาแล้ว และจะส่งเสริมให้ใช้ในพื้นที่ปลูกยางใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ก่อน

จากการประชุมนายกสมาคมยางจังหวัด นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา พบว่า ผู้กรีดยางกลายเป็นเป้าสังหารของผู้ก่อการร้าย เนื่องจากเห็นตัวง่าย เพราะมีไฟส่องอยู่บนศีรษะ จึงไม่สามารถกรีดยางในตอนกลางคืนได้ เนื่องจากไม่ได้รับความปลอดภัย

วิธีการแก้คือ จะทำอย่างไรให้การกรีดยางใช้เวลาน้อย แต่ได้ปริมาณน้ำยางมาก เช่น เทคนิคการกรีดยางครึ่งต้น ใช้เวลา วันเว้นวัน หรือกรีดยาง 1/3 ใช้เวลา 2 วัน เว้น 1 วัน เป็นต้น ซึ่งการใช้ฮอร์โมนเร่งน้ำยางถือเป็นเทคโนโลยีหนึ่งที่สามารถช่วยเกษตรกรได้ โดยฮอร์โมนดังกล่าวสามารถใช้กรีดยางได้นาน 1 ปี

ประโยชน์ของการเพิ่มฮอร์โมน

- มีค่าใช้จ่ายไม่สูงมาก และใช้เวลาเพียง 1 เดือนก็จะสามารถคืนทุนได้
- การกรีดยางสามารถได้ผลผลิต 2 เท่า และสามารถกรีดยางตอนกลางวันได้
- สามารถผลิตฮอร์โมนได้เพียงพอ เพราะฮอร์โมนนี้อยู่ในกล้วย หรือการบ่มมะม่วง

แม้ว่า ปัจจุบันมีการใช้มากกว่า 1 ล้านตัน แต่เมื่อเทียบกับเวียดนามยังน้อยอยู่ เพราะเวียดนามใช้ไปแล้ว 8 ล้านตัน ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจาก การที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจดีพอ จึงไม่กล้าใช้ กลัวกระทบต่อไม้ยาง เพราะคิดว่าการเพิ่มฮอร์โมนจะเข้าไปช่วยเร่งให้โคนไม้ยาง

ทั้งนี้ การเริ่มใช้ฮอร์โมนจะเริ่มที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นก่อน ถ้าประสบผลสำเร็จ ก็จะขยายไปยังพื้นที่อื่นต่อไป

ประเด็นที่ 5 การเพิ่มมูลค่ายาง การแปรรูปและการตลาด

5.1 การนำเทคโนโลยีด้านเครื่องจักรเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร

สมาคมเครื่องจักรกลไทย ได้มีการทดลองผลิตเครื่องจักร 2 แบบ เพื่อเพิ่มมูลค่ายางให้กับเกษตรกร

1. โครงการเครื่องอัดยางสำหรับวิสาหกิจชุมชน

โดยเป็นการนำยางที่กรีดยางมาผสมกับยาง Recycle เพื่อมาผลิตชิ้นงาน ที่ไม่มีความซับซ้อนมากนัก เช่น ขาโต๊ะ ที่รองโต๊ะ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เรื่องอุตสาหกรรมแปรรูป และเพิ่มมูลค่ายาง ทั้งนี้ราคาเครื่องไม่แพงมากนัก และสามารถดึงแรงงานเข้ามาพัฒนาท้องถิ่นได้ แต่สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงคือ ตลาดที่รองรับสินค้า ต้องมีความชัดเจนว่าจะขายที่ไหน

2. เครื่องทำยางเครพ

จากการสำรวจพื้นที่ภาคอีสาน เช่น หนองคาย พบว่า ปัญหาการขาดแคลนแรงงานกรีดยาง ทำให้ยางที่ได้ไม่มีคุณภาพ กล่าวคือ เมื่อไม่ได้มีการกรีดยางเป็นประจำ ยางเต็มถ้วย จนต้องขายเป็นขี้ยาง ซึ่งได้ราคาต่ำ ดังนั้น ถ้านำยางดังกล่าวมาทำเป็นยางเครพ จะขายได้ราคาดีกว่า

5.2 การวิจัย

ที่ผ่านมา การส่งเสริมในด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) ยังมีค่อนข้างน้อยเนื่องจากจะใช้งบประมาณไปในการจ้างลูกจ้างหรือบุคคลากร มากกว่าที่จะทำการวิจัยซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรในวงกว้าง อย่างไรก็ตาม การทำการวิจัย อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านการแบ่งพรรคแบ่งพวก ซึ่งที่ผ่านมาพบว่ารัฐได้มีการวิจัยและพัฒนาด้านยางพาราและมีการให้เกษตรกรลองทำ แต่ไม่ได้ส่งเสริมอย่างจริงจัง ทำให้เกษตรกรสูญเสีย ทั้งทางด้านเงินทุนที่ได้ลงทุนไป และไม่ก่อให้เกิดผลใดกลับมา รวมทั้งขาดการประสานงานที่ดี วิจัยตามที่นักวิจัยสนใจแต่ไม่ได้มองถึงความต้องการของตลาด ทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ควรดำเนินการคือ ทำ Reverse Process คือ ทำตามความต้องการของเอกชน โดยรัฐสนับสนุนให้เอกชนจ้างหน่วยงานวิจัย เพื่อให้ตรงกับความต้องการ ซึ่งจะสามารถช่วยให้งานวิจัยออกมาเร็ว เพราะ

ภาคเอกชนจะมี Dead Line สำหรับโครงการแต่ละโครงการ ในขณะที่โครงการของรัฐที่ผ่านมา จะใช้ระยะเวลานาน เพราะขึ้นกับผู้วิจัยเป็นสำคัญ

ประโยชน์ที่สำคัญของการวิจัยและพัฒนา คือ ช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่ยางพารา โดยจากพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย มีการกล่าวถึงการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เนื่องจากแม้ไทยจะสามารถปลูกยางและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก แต่มูลค่าเพิ่มของยางไทยยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซีย ที่แม้ไม่สามารถปลูกยางได้มากเท่าประเทศไทย แต่มาเลเซียใช้วิธีการนำเข้ายางจากไทย ทั้งถูกกฎหมายและลักลอบนำเข้า แล้วนำยางนำเข้าไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า แล้วค่อยส่งออก ดังนั้น การวิจัยและนักวิจัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาให้เป็นยุทธศาสตร์ชาติของไทย จัดสรรงบประมาณครึ่งหนึ่งของงบประมาณประเทศสำหรับการวิจัย เพื่อช่วยสร้างงานและเพิ่มมูลค่าสินค้าส่งออกของไทย ทั้งนี้งานวิจัยที่จัดทำควรก่อให้เกิดผลในทางเชิงปฏิบัติหรือเชิงพาณิชย์มากกว่า

5.3 ด้านการตลาด

เกษตรกรไทยมีจุดอ่อนที่สำคัญประการหนึ่งคือ ด้านการตลาด ซึ่งถ้ามีการส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปยาง รัฐก็ควรจะต้องมีมาตรการรองรับ เช่น รับซื้อสินค้าแปรรูปที่ผลิตในประเทศ เนื่องจากที่ผ่านมาไม่มีตลาดรองรับสินค้าแปรรูปยาง ทำให้การแปรรูปไม่แพร่หลาย

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลจะต้องมีแผนรองรับทั้งระยะสั้น กลาง และยาว โดยรัฐไม่จำเป็นต้องจัดการด้านอุตสาหกรรมแปรรูปเอง เพียงแต่ให้การสนับสนุน ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับยาง แทนที่จะส่งออกเป็นยางดิบอย่างที่ผ่านมา โดยอาจจะตั้งหน่วยงานรองรับด้านการตลาดสำหรับเกษตรกร เพราะในปัจจุบัน แม้ว่าสมาคมจะเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการเพิ่มมูลค่ายาง แต่ยังคงขาดด้านการตลาด ทั้งนี้หอการค้าไทยน่าจะเป็นหน่วยงานที่มีบทบาททางด้านการตลาดนี้ได้